

'ชำนาญ'ไม่หนักใจถูกยื่นถอดพ้นกต.

ชำนาญ
วิวรรณพงษ์

ให้รอฟังคำชี้แจง ต้นแก้'อหิวาต์' แนะ'ปฏิรูปศาล'

'ชำนาญ วิวรรณพงษ์'ก.ต.ที่ถูกลงชื่อถอดถอน เผยไม่หนักใจ ลั่นไม่ทำอะไรบ้าง บอๆ ให้รอคำชี้แจง ชี้เป็นประโยชน์ปฏิรูปศาล (อ่านต่อหน้า 11)

ต่อจากหน้า 1

พ้นกต.

ตามที่นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล อธิบดีผู้พิพากษาภาค 2 นายพงษ์ศักดิ์ ตระกูลศิลป์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และ น.ส.มณี สุขผล ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะศาลชั้นต้นในศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นผู้แทนเข้ายื่นคำร้องต่อนายสราวุธ เบญจกุล เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ขอให้ลงมติเพื่อถอดถอน นายชำนาญ วิวรรณพงษ์ ประธานแผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกา ออกจากตำแหน่งกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิในศาลฎีกา (ก.ต.) พร้อมรายชื่อข้าราชการตุลาการที่เข้าชื่อ 1,735 คน ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ.2543 อ้างเหตุเข้าไปแสดงตัวก้าวก้าวการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขณะที่ถูกตัดตัวเองเป็นคู่ความภายหลังตรวจสอบหลักฐานเอกสารครบถ้วนจะใช้วิธีลงมติลับด้วยเสียงผู้พิพากษาทั่วประเทศเกินกึ่งหนึ่ง หรือ 2,272 เสียง การถอดถอนถึงจะสำเร็จนั้น

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม นายชำนาญ วิวรรณพงษ์ ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ว่า รอสักระยะให้ถึงเวลาจะทำคำชี้แจง แล้วจะรู้ว่าอะไรเป็นอะไร ความจริงจะปรากฏ ไม่มีอะไรหนักใจเลย เพราะสิ่งที่ชี้แจงนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในอนาคต

"หลักสำคัญของการเป็นผู้พิพากษาต้องฟังความสองฝ่าย จะฟังความฝ่ายเดียวไม่ได้ ไม่เช่นนั้นจะต่างอะไรจากชาวบ้าน ประโยชน์ที่ผมจะชี้แจงนั้นจะส่งผลดีต่อการปฏิรูปศาล

เป็นประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการยุติธรรม กรณีการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรานั้นเป็นตัวอย่าง อยู่ดีๆ ผมจะทำอะไรบ้าง บอๆ ได้อย่างไร โทกทงนั่น" นายชำนาญกล่าว

นายชำนาญกล่าวว่า หลังจากที่ได้ทำคำชี้แจง อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงระบบที่เป็นอยู่ กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงระบบสืบพยานในศาลยุติธรรมต้องเปลี่ยนใหม่ ต้องใช้กล้องวงจรปิด หรือเทปบันทึกคำ ซึ่งค่าใช้จ่ายไม่มากเลย ประเทศไทยควรทำมานานแล้ว เพราะการที่ผู้พิพากษาบันทึกคำเบิกความแบบ "อหิวาต์" นั้น เป็นอันตรายอย่างยิ่ง บางครั้งผู้พิพากษาไม่มีความรู้เพียงพอครบถ้วน หรือขาดความรู้ความสามารถ ทำให้ประมาทเลินเล่อ หรือบางครั้งอาจเป็นช่องทางให้เกิดการคอร์รัปชันได้ ที่สำคัญบางครั้ง บางคดียังก่อให้เกิดปัญหาไปถึงศาลสูงด้วย ประเทศในยุโรปไม่มีวิธีการบันทึกเบิกความแบบนี้แล้ว

"ชื่อเสียงของผมเป็นหลักประกัน ผมผ่านอะไรมากมาย ไม่กังวลกับเรื่องที่เกิดขึ้น เพียงแต่ต้องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะแก้ไขการสืบพยานในคดีศาลชั้นต้น เพื่อไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน กรณีที่เกิดขึ้นจะเป็นบทเรียนของการแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ตำแหน่งของผมนั้นเล็กน้อย การเป็น ก.ต.นั้นเล็กน้อย แต่ถ้าแก้ปัญหาไม่ได้จะเป็น ก.ต.ไปทำไม จะเป็นผู้พิพากษาไปทำไม ในเมื่อไม่ได้แก้ไขความเดือดร้อนประชาชน" นายชำนาญกล่าว และว่า การแก้ไขของตนจะเป็นประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนในอนาคต เขาเห็นว่าเมื่อถึงเวลานั้น ยินดีให้ผู้สื่อข่าวถามได้ คงไม่นานเกินรอ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ปิดประกาศคำร้องและรายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอน ก.ต. ผู้ทรงคุณวุฒิในศาลฎีกา ที่ศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลยุติธรรมทั่วประเทศ 280 หน่วยแล้วเมื่อวันที่ 29 สิงหาคมที่ผ่านมา โดยผู้ประสงค์จะถอนชื่อสามารถแจ้งให้เอาชื่อออกได้ภายใน 20 วัน นับแต่วันปิดประกาศ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ต. เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ต้อง ถ้ามีจำนวนไม่ครบถ้วน จะแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้เข้าชื่อเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายใน 30 วัน หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วมิได้เสนอการเข้าชื่อจนครบจำนวน ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจำหน่ายเรื่อง แต่หากการเข้าชื่อถูกต้องตามระเบียบครบถ้วนแล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์ เมื่อคำร้องครบถ้วนและพ้นกำหนดเวลาคัดค้านแล้วไม่มีการคัดค้าน จะจัดส่งคำร้องไปให้ ก.ต.ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ถูกร้องขอให้ถอดถอนภายใน 7 วัน เพื่อให้ ก.ต.ผู้นั้นจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ช้อกล่าวหาภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับความชี้แจง คำร้อง จากนั้นให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้ปิดประกาศคำชี้แจงเพื่อแก้ช้อกล่าวหา หรือประกาศว่าไม่มีการยื่นคำชี้แจงดังกล่าวแล้วแต่กรณี ณ ที่ทำการของสำนักงานศาลยุติธรรม และศาลยุติธรรมทั่วประเทศ และดำเนินการจัดให้ลงมติเพื่อถอดถอน ตามระเบียบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการเข้าชื่อและการลงมติเพื่อถอดถอน กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ.2544 ข้อ 5 และข้อ 6 ต่อไป

MIC	MATICHON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source : ผู้จัดการรายวัน		
Date : 31 ส.ค. 2561	Page : 1,11	No :

วิษณุชี้“บ้านป่าแหวง”รื้อไม่ได้

สร้างถุกกฎหมาย ไม่ได้บุกรุกที่ป่า

ผู้จัดการรายวัน360 - “วิษณุ” เผยนายกกฯ ไม่เคยมาหารือเรื่องรื้อบ้านป่าแหวง ชี้คนรื้อต้องตอบให้ได้ว่า ใครสั่งให้รื้อ ใช้อำนาจตามกฎหมายใด เพราะตอนสร้าง กรมธนารักษ์อนุญาตให้ใช้ที่ดิน และมีการอนุมัติงบประมาณให้ใช้ในการก่อสร้างด้วย ตามกฎหมายอาคารของรัฐจะรื้อได้ต้องมีอายุ 25 ปีขึ้นไป คาดนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

อ่านต่อหน้า 11

‘บ้านป่าแหวง’ รื้อไม่ได้

จากกรณีที พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหา บ้านพักตุลาการศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่เชิงดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่ ว่า เรื่องนี้มีความชัดเจนแล้วว่า ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีมติ มอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรม ทำความตกลงขอใช้ที่ดินจากกรมวิชาการเกษตร บริเวณศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จ.เชียงราย เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลอุทธรณ์ ภาค 5 พร้อมทั้งพักอาศัย และจะทำการเรื่องขอขออนุญาตจากรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลไม่ขัดข้อง ในการให้พื้นที่สร้างอาคาร และที่พักอาศัยใหม่ และพร้อมจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตามที่ขอมา แต่บุคลากรของศาลยุติธรรม ที่เข้าพักอาศัยในพื้นที่เดิมแล้ว อาจให้อยู่ไปก่อน เพราะจำเป็นต้องทำงาน และมีที่พักในบริเวณใกล้เคียง และมีอาคาร และที่พักอาศัย ณ สถานที่แห่งใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกคนก็ต้องย้ายออกตามที่ทุกฝ่ายได้หารือตกลงกันไว้

ล่าสุด นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า นายกรัฐมนตรี ไม่เคยปรึกษาตนในเรื่องนี้ และตนตอบไม่ถูก ว่า ควรจะอย่างไร หรือควรนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่น

ส่วนการรื้อถอนบ้านพักดังกล่าวนั้น ตามหลักแล้ว ถ้าการก่อสร้างนี้เป็นการทำผิดกฎหมาย กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ดังกล่าว มีอำนาจรื้อถอนได้ แต่ในเมื่อมันไม่ผิดกฎหมาย และกรมธนารักษ์อนุญาตให้สำนักงานศาลยุติธรรมเข้ามาใช้พื้นที่

เขาก็ใช้ และก่อสร้างบ้านพักโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ดังนั้นคนที่จื้อถอน ต้องเป็นผู้ตอบคำถามว่า ใครเป็นผู้สั่งให้รื้อถอน รื้อโดยใช้อำนาจใด

เมื่อถามว่า ถ้าหลังจากสำนักงานศาลยุติธรรม ลงนามตรวจรับงานบ้านพักดังกล่าว และส่งมอบพื้นที่คืนกรมธนารักษ์แล้ว กรมธนารักษ์ ต้องเป็นผู้รื้อถอน ใช่หรือไม่ นายวิษณุกล่าวว่า ควรจะเป็นอย่างนั้น แต่กรมธนารักษ์จะไปปรึกษาหรือว่า เขามีอำนาจรื้อถอนบ้านดังกล่าว ได้หรือไม่ โดยถูกกฎหมาย ทั้งนี้กรณีดังกล่าว มีเหตุผลที่ควรจะต้องรื้อถอนอยู่แล้ว คือถ้าคงไว้จะเกิดความไม่สงบเรียบร้อย แต่ต้องทำอำนาจมารองรับการดำเนินการ

“ตามกฎหมายกำหนดว่า การรื้อถอนอาคารใด ต้องเป็นอาคารที่มีอายุ 25 ปี แต่กรณีบ้านพักนี้ เมื่อสร้างเสร็จ ยังไม่ถึงห้าปีเลย จะมารื้อ คนรื้อก็ต้องตอบว่า อำนาจรื้อนี้มาจากไหน จึงต้องมีกฎหมายมารองรับ ถ้าเป็นกรณีการบุกรุกเข้าไปสร้าง เจ้าของพื้นที่รื้อถอนได้ แต่กรณีนี้ไม่ใช่การบุกรุกเข้าไปสร้าง และยังมี การอนุมัติงบประมาณแผ่นดินให้ใช้สร้างด้วย คนที่จะรื้อ ต้องตอบคำถามว่าใช้อำนาจอะไร แต่เหตุผลที่ต้องรื้อ มันมีอยู่ร้อยเปอร์เซ็นต์” นายวิษณุ กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นแสดงว่า ควรนำบ้านพักดังกล่าวไปทำประโยชน์อื่นได้หรือไม่ นายวิษณุ กล่าวว่า เป็นไปได้ แต่ประชาชนที่ชุมนุมอยู่ เขาไม่ยินยอม เพราะต้องการให้รื้อถอนเท่านั้น จึงมีคำถามว่า ใครจะเป็นผู้รื้อ ซึ่งตนก็ตอบไม่ถูก.

MIC	MATICHON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source :	รายไฟล์	
Date : 31 ส.ค. 2561	Page : 2	No :

ปรัชญาธรรม

โดย... พระ อ.อารยวังโส

...ผู้รักความยุติธรรม (ตุลาการ)!!

๖ จริยพรสาธุชนผู้มีจิตศรัทธาใน
พระพุทธรูปศาสนา... พุทธวจนะใน
ธรรมบทกล่าวว่
๑ อสาทเสน อมเมณ
สเมณ นยตี ปเร
อมมสุลล คุดโต เมธาวิ
อมมกุจโรติ ปวฺจจติ.
แปลความว่า บัณฑิตผู้ตัดสินผู้อื่น
โดยไม่สะเพร่า โดยเที่ยงธรรม สม่่าเสมอ
ถือกฎหมายเป็นใหญ่ ผู้นี้ได้สมญาว่า "ผู้
เที่ยงธรรม"

หากเรานำคำว่า "ผู้เที่ยงธรรม"
มาพิจารณาสืบสาวลงไปให้ถึงรากเหง้า ก็
จะพบคำว่า บัณฑิต ซึ่งจะเป็น บัณฑิต
ในความหมายของธรรมได้นั้น ตั้งแต่เมื่อ
ต้น จะต้องมั่นคงอยู่ในกุศล
กรรมบถสิบ ไม่ทำความ
ชั่ว มุ่งทำความดี ... หมายถึง
ถึง ดำรงตนอยู่ในเบญจศีล-
เบญจธรรม บริหารจิตด้วย
พรหมวิหารธรรม ไม่เห็น
แก่ตัว ไม่ริษยา ไม่เห็นแก่
คนอื่น ไม่ควรดกอยู่ภายใต้อำนาจของ
โลกธรรม จนลืมนึก อับปัญญา ประพฤติ
ตนในทางไม่ชอบธรรม... **ควรมีศีล มี
ปัญญา มั่นคงอยู่ในธรรม**

มีการเปรียบเทียบ บัณฑิต ดูจ้วง
น้ำลึก ใส่สะอาดสงบ ฉันทะ บัณฑิตพึง
ธรรมแล้ว ย่อมมีจิตใจสงบ ฉันทะนั้น ... ใน
ความหมายดังกล่าว แสดงว่า บัณฑิต
มีสติปัญญา รับธรรมได้ เรียนรู้ธรรมได้
สามารถพัฒนาตนเป็น ผู้รู้ธรรม เพื่อการ
พัฒนาคุณภาพให้มีความดีที่สามาร
นำตนเองและเป็นผู้นำผู้อื่นได้ โดยการ
ดำเนินอยู่ในแนวคลองของธรรม... มั่นอยู่ใน
ธรรมาธิปไตย หมายถึง ถือธรรมเป็น
ใหญ่ ถือธรรมเป็นตรา ยกธรรมเป็นธง
ปักไว้กลางจิตใจ เป็นสัจธรรมนำชีวิตไปสู่
ประโยชน์แห่งธรรม

ผู้รู้ธรรม ที่ควรค่าแก่การเป็น
บัณฑิต จึงต้องมี อิทธิบาทธรรม ที่ชักนำ
ให้ศึกษาปฏิบัติ เพื่อเกิดความรู้ความ
เข้าใจที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ... ส่วน
จะเป็นความจริงขั้นไหนนั้น คงเป็นไป
ตามภูมิปัญญา... ที่สำคัญ ความเป็นจริง
นั้นต้อง อนุวัตตามธรรม (สัจธรรม)

ผู้รู้ธรรม .. จะต้องเป็นธรรม หรือ
พูดให้เข้าใจว่า จักต้องมีความเป็นธรรม
ในทุกกรณี จึงต้องมีหุตาที่ดี หมายถึง
การรับรู้ที่มีสติปัญญา ... จะไม่เชื่อเพราะ
หูฟัง ตาเห็น แต่ต้องรู้จักพิจารณา
ตามทำนองคลองธรรม จนรู้เข้าใจด้วย
ตนเอง ว่า ธรรมเหล่านี้เป็นกุศลหรือ
เป็นอกุศล มีโทษไม่มีโทษ จึงควรละหรือ
ถือปฏิบัติตามนั้น จะไม่เชื่อเพราะฟัง

ตามกันมา .. ถือบปฏิบัติสืบๆ กันมา .. จะไม่ปลงใจเชื่อเพราะเล่าลือ (มงคลต้นข้าว) ที่เรียกในปัจจุบันว่า หลงกระแส.. จะไม่หลงเชื่อเพราะอ้างตำรับตำรา.. อ้างตรรกะ อ้างอนุมาน และจะไม่ปลงใจเชื่อเพราะตริกตรองตามแนวเหตุผล เข้ากับทฤษฎีของตน มีรูปลักษณะน่าเชื่อถือ แม้ที่สุด ผู้นั้นเป็นครูของเรา ... อย่าเพิ่งปลงใจเชื่อ!!

คำว่า "อย่าเพิ่งปลงใจเชื่อ" ไม่ใช่เรื่องต้อวันอวดดีถือดี ยึดถือยึดมั่นตนเองแบบนักวิชาการโลกๆ ลวกๆ สุกเอาเผากินไปวันๆ ...แต่ในทางพระพุทธศาสนาเรา สอนให้นำเรื่องราวต่างๆ มาเข้า กระบวนการพิจารณาโดยแยบคาย ก่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่รับฟังมา .. เห็นด้วยคิดว่าเขาถือปฏิบัติ

กันมา หรือที่สุดแม้กระแสสังคมจะขึ้นน้ำดลมหลาย... ฯลฯ

การพิจารณาโดยแยบคาย จนเกิดความรู้อย่างเข้าใจที่ถูกต้องตรงตามความจริง ที่เรียกว่า มีปัญญาหรือชอบเกิดขึ้น จึงเป็นหัวใจการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพื่อการพัฒนาชีวิตสู่ฐานะ ผู้รู้ธรรม ที่จะต้องคิดเป็น คิดถูกต้องตรงธรรม ซึ่งจะต้อง มีกระบวนการคิดพิจารณาโดยแยบคาย หรือคิดให้ถูกวิธี ไปตามแนวทางปัญญา ซึ่งจะต้องรู้จักพิจารณาสิ่งทั้งหลายตามสภาวะหรือตามทีลิ่งนั้นๆ มันเป็นของมันอย่างนั้น โดยคิดหาเหตุปัจจัย สืบค้นถึงต้นเค้า สืบสาวให้ตลอดสาย .. แยกแยะสิ่งต่างๆ ออกให้เห็นสภาวะตามความสัมพันธ์สืบทอดแห่งเหตุปัจจัย.. โดยไม่ต้องมกอกอยู่ใต้อำนาจความรู้สีกส่วนตน จนก่อเกิด อคติธรรม ขึ้นปิดบัง

การคิดที่ดี .. การคิดให้ถูกวิธีแห่งปัญญา จึงเป็นคุณลักษณะที่ประเสริฐของบัณฑิตในความหมายทางธรรม... การคิดที่ดีหรือการคิดเป็นธรรมจักต้องระวังมิให้ตกอยู่ในอารมณ์ของเรื่องราวที่นำมาคิด จนหมกมุ่นอยู่ในความคิดอย่างขาดสติปัญญา ซึ่งจะต้องมีการเจริญสติปัญญาที่เข้มแข็งมั่นคงในบัณฑิตนั้นๆ

ปกติคนเราชอบคิด ... และมักจะติดอยู่ในอารมณ์ของความคิด จนหมกมุ่นอยู่กับการคิดอย่างขาดสติปัญญา ทั้งนี้เมื่อใดที่มโน (จิตใจ) กระพบกับอารมณ์ (ธรรมารมณ์) การคิดย่อมเกิดขึ้น ภายใต้อำนาจของกิเลสหรือวิชา... การกำหนดรู้ด้วยสติปัญญาในขณะที่การคิดเกิดขึ้น นั้นๆ เพื่อรู้เท่าทันความคิด แยกแยะออก

ว่า อารมณ์หรือเรื่องราวที่คิดนั้นเป็นกุศลหรืออกุศล เป็นโทษหรือไม่มีโทษ .. เพื่อการประกอบความเพียรชอบ เป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติ เพื่อ จักต้องเป็นธรรม

การพัฒนาตนเองให้เป็น ผู้รู้ธรรม จึงไม่ใช่หมายถึง ทอนตำรา .. เถาะทรงปริยัติ .. นักวิชาการผู้มากคัมภีร์ .. นักกฎหมายผู้เชี่ยวชาญในมาตรา แต่หมายถึง ผู้ประพฤติตนตามธรรม .. เป็นผู้เคารพธรรม ในการดำเนินชีวิต จนมีวุฒิภาวะที่ควรเรียกว่า เป็นผู้ใหญ่ .. เป็นผู้รู้ (บัณฑิต) ที่มีคุณลักษณะของผู้นำ .. ที่สามารถนำตนและผู้อื่นไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องตรงธรรมได้ในทุกสถานการณ์

ผู้รู้ธรรม จึงต้องใช้หลัก มนสิการโดยแยบคาย มีการคิดเป็น รู้จักคิดอย่างถูกวิธีมีแบบแผน ซึ่งในสังคมปัจจุบันเราขาดคุณลักษณะของผู้นำหรือผู้รู้ที่คิดเป็น .. คิดอย่างถูกวิธี ทั้งนี้ เพราะท่านเหล่านั้นขาดความรู้ทางธรรม จึงมีโมหะปิดบังจิตให้ไม่สามารถเรียกปัญญาออกมาใช้งานได้. การคิดจึงผิดแปลกแปลกแยกไปจากธรรม..

จริงๆ แล้ว เรื่องการคิดเป็น ... หรือการมนสิการโดยแยบคาย ที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ ไม่ใช่เรื่องใหม่ของพวกเขาชาวพุทธด้วยพระพุทธองค์ตรัสแสดงไว้มาสองพันกว่าปีว่า "เราไม่เล็งเห็นธรรมอื่นแม้สักอย่าง ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ .. ที่เป็นไปเพื่อการดำรงมั่นไม่เสื่อมสูญ ไม้อันตรธานแห่งสัทธรรม เหมือนโยนิโสมนสิการเลย"

ในทางพุทธศาสนา ให้ความสำคัญกับการคิดให้ถูกวิธี การคิดมีระเบียบ การคิดมีเหตุผล การคิดเร้ากุศล มากที่สุด ซึ่งหมายถึงกระบวนการสร้างความรู้ที่ถูกต้องได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว การฝึกฝนการเจริญสติประกอบความเพียรชอบ จึงเป็นกระบวนการพัฒนาจิตใจที่เป็นเอกลักษณ์ของพุทธศาสนา เพื่อการสร้างการคิดเป็น.. ที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ ให้เกิดขึ้น จนสามารถพัฒนาจิตใจให้มีความรู้ที่ถูกต้อง เรียกว่า มีปัญญาเกิดขึ้นได้จริง.. จนเกิดสัมมาทิฐิ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตให้ก้าวไปสู่ประโยชน์และความสุขโดยธรรมได้อย่างแท้จริง

จากที่กล่าวไปแล้วว่า "การคิด" เกิดขึ้นระหว่างการกระทบกันของ มโน (จิต) และ อารมณ์ (ธรรมารมณ์) หากเราไม่รู้จักพิจารณาให้เข้าใจในการคิด เพื่อเห็นถึงความจริงของสภาวะธรรมที่เกิดจากการคิดตามความเป็นจริง ก็จะไม่หลงเข้าไปในอารมณ์ที่เกิดจากเรื่องราวที่คิด ด้วยยึดมั่นในการคิดว่าเป็นฉันคิด.. ฉันกำลังคิด.. ความคิดนี้ของฉัน.. ความคิดนี้คือฉัน.. ความคิดนี้คือเขา... ซึ่งความเข้าใจเช่นนี้จะนำไปสู่การยึดมั่นถือมั่นในความเป็นตัวตนบุคคลเราเขา หรือ ตัวกู

ของกู.. ซึ่งสุดท้าย จึงก่อเกิดความทุกข์ขึ้นจาก อุปาทานขั้นนี้ ที่เกิดขึ้นจาก การคิด.. "โดยขณะที่คิดดูเหมือนเราเป็นเจ้าของความคิด แต่ที่สุด ความคิดกลายมาเป็นนายบังคับควบคุมเราให้ติดอยู่ในม่านของความคิดนั้น และต้องรับผลจากการคิดนั้น" ในทุกขณะจิตที่คิดนึกปรุงแต่ง ไม่ว่าในทางดีหรือชั่ว มีประโยชน์หรือเป็นโทษ... ด้วยเมื่อจิตที่ไปรับอารมณ์เกิดขึ้น ไม่ว่าในขณะใดเห็น ได้ยิน.. การปรุงแต่งความคิด (คิดปรุง...ปรุงคิด) จากสังขารจะเกิดขึ้น เพื่อสนองตอบทางอารมณ์ด้วยอำนาจของกิเลส (ตัณหา) จึงทำให้คนเรารู้สึกว่า สิ่งนั้นดี .. สิ่งนี้ไม่ดี .. สิ่งไหนดีก็ถูกใจ ชอบใจ จะเกิดความพอใจ และถ้าไม่ชอบใจ .. ไม่ถูกใจ ก็จะไม่พอใจ จนก่อเกิดความเกลียดชัง เรียกว่า สร้างความรู้สีกขึ้นมา เพื่อตอบสนองอำนาจกิเลส (ตัณหา) ด้วย อุปาทานขั้นนี้ จึงเพิ่มพูนความยึดถือยึดมั่นในความเป็นตัวตนของตน (อหังการ มมังการ) ให้มีกำลังแรงยิ่งๆ ขึ้นไป จนเข้าสู่กระบวนการอิตตาธิปไตย .. ละทิ้ง ธรรมาธิปไตย ด้วยจิตใจขาดความรู้ ไม่มีปัญญา จึงสร้างแต่ปัญหา (ความทุกข์) สืบไป ด้วยอำนาจของกิเลส (อวิชชา)..

แต่หากรู้จัก คิดให้เป็น คิดให้ถูกวิธี คิดให้มีแบบแผน คิดให้มีเหตุผล และรู้จักคิดเร้ากุศล .. ย่อมจักพัฒนาการคิดให้เกิดกุศลธรรมได้ การรู้จักใช้หลักโยนิโสมนสิการจึงเป็นอุบายวิธีที่สำคัญของบัณฑิต เพื่อการสลัดไม่ให้ความคิดตกอยู่ภายใต้อำนาจของกิเลส จนนำไปสู่การปรุงแต่ง (สังขาร) ตามอำนาจความชอบใจ .. ไม่ชอบใจ

การรู้ธรรมสู่การจักเป็นธรรม... จึงเกิดขึ้นได้จริง เมื่อรู้จักคิดเป็นตามกระบวนการวิธีแห่งปัญญา (โยนิโสมนสิการ) ที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงธรรมไปสู่ การสร้างตนให้มีธรรม มีการประพฤติมั่นคงอยู่ในธรรม .. ที่เป็นกุศลกรรม เมื่อเป็นผู้มีธรรมดำรงอยู่ในชีวิตของตนได้แล้ว การที่จะก้าวไปสู่การสร้างธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมจึงจะเป็นไปได้..

ดังนั้น การที่จะก้าวไปสู่ฐานะของ "ผู้มีหน้าที่อภิบาลรักษารธรรมของโลก" ได้นั้น... บุคคลนั้นจะต้องศึกษาพัฒนาดนจนก้าวถึง การรู้ธรรม.. เพื่อการดำรงอยู่อย่างมีธรรม... ซึ่งหมายถึง เป็นผู้ประพฤติธรรม เป็นผู้เคารพธรรม และเป็นผู้ปฏิบัติธรรม... จึงควรแก่การเรียกตนเองว่า ผู้รักความยุติธรรม!!